

Collier (2005),
zilver, geitenhaar,
lengte 75 cm,
Foto: Ole Eshuis

**‘Natuurlijke’
sieraden van**

**Jacomijn
van der Donk**

Foto: Bernadette Ehl.

Kreupelhout tot leven gewekt

Met een acteur als vader, trok het theater. Jacomijn van der Donk wilde danseres worden en toen dat fysiek onmogelijk bleek, toneelkostuums maken. Na omzwervingen, via onder andere een modeopleiding, kwam ze uiteindelijk goed terecht op de afdeling edelsmeden van de Rietveld Academie, waar ze in 1991 afstudeerde.

In haar vroege collecties lag Jacomijs werk heel dicht tegen mode aan. Letterlijk. Het waren meer kledingonderdelen dan sieraden, een kraagje, een stola, manchetten. Gemaakt uit soepele kettinkjes of ragfijn zwartzilveren filigrain. ‘Terugkijkend ontdekte ik dat toen al alles wat ik deed te maken had met kleding, met lichamelijke en sensualiteit, met beweging. Ik ben eigenlijk nog steeds die danseres, maar ik creëer beweging op een andere manier.’ Haar werk is daarbij haar intermediair. Veel van haar sieraden zijn als een beweging, als een gebaar, het omslaan van een sjaal, een arm om een schouder. Samen met tactiliteit vormt beweging de kern van haar werk, de oorsprong van haar vormtaal.

Dat beweeglijke en tactiele is heel herkenbaar in de sieraden die ze vormde uit kleine handgemaakte zilveren ringetjes. Door de manier van verwerken is het van oorsprong stijve materiaal tot soepele sieraden geworden. Armband en colliers als zilveren koorden die eindigen in streepzachte, sensuele pluimen. Stille, intieme sieraden, niet voor de heb of voor de show maar om te koesteren.

Natuur versus cultuur

Ook haar recentere werk heeft deze beweeglijkheid, maar de verschijningsvorm, de beeldtaal is een heel andere. Natuur nam de plaats in van cultuur. Ze wandelt graag en veel in de bossen rondom Amsterdam, speurend, de ogen op de grond gericht. Ze vindt altijd wel wat, takken, zaden, knoppen. Ze heeft een hele verzameling in haar atelier. Waren die vondsten tot voor kort echter niet meer dan een aanleiding tot het maken, een bron van inspiratie, nu heeft ze voor het eerst dat materiaal, die vormen letterlijk genomen.

'Dan kom ik met armen vol prachtige takken het bos uit en loop ik terug naar de stad. En dan, door de tegenstelling tussen die twee plekken, de stille, in zichzelf gekeerde schoonheid van dat bos en de theatrale extraversie van de stad, gebeurt er iets. Dan wil ik ze eigenlijk gaan dragen, ze 'omslaan'. Ik wil die vergankelijke takken verheven tot juweel. Maar dan moet ik ze wel een plastic laagje geven om ze duurzaam te maken, en dan wil ik ze ook een beweeglijkheid geven, bijna van textiel.'

Een zeer arbeidsintensief proces volgt. Laag over laag over laag bedekt ze de takken met epoxyverf, een kunstharz. Zaagt ze daarna in kortere stukken, die ze doorboort en vijlt. Zo ontstaan de losse elementen die ze tot colliers rijgt. Soms wordt de huid van die elementen lichtjes bewerkt, soms voegt ze kleine verfijnde details toe. Gouden schijfjes tussen de kralen, kleine kwastjes van geitenhaar aan de uiteinden van de takjes.

In haar allernieuwste werk zoekt ze naar een manier om vorm te geven aan wat ze ervaart wanneer ze in de natuur is, een streling van de wind, kleine geluiden, geuren, verstillig. Het wordt een witte serie waarbij ze op het opgeruwde, witte oppervlak van haar takjes ijle,

zwarte lijntekeningetjes aanbrengt. Als een subtiele aanraking, een suggestie van huid, van leven. Het lijkt alsof ze wil herstellen wat door haar eerdere bewerkingen verloren is gegaan. Er ontstaat een fascinerende gelaagdheid van echt en onecht, natuur en cultuur.

Naast het werken aan de nieuwe collectie stuit Jacomijn soms op interessante elementen uit haar beginjaren, een idee, een aanzet die ze destijds nooit meer heeft uitgediept. Dan grijpt ze even terug naar het verleden, maar dan wel met het inzicht en de verworvenheden van nu. 'De behoefte om schoonheid te creëren is er nog steeds, maar de behoefte om interessant gevonden te worden is verdwenen.'

Voor meer informatie:
www.jacomijnvanderdonk.nl

Tekst: Marjolijn van Duyn

Collier (2006), beukentwijn, epoxy, koper, geitenhaar, lengte 113 cm. Foto: Ole Eshuis.